

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Monstris Et Monstrosis, Qvam Mirabilis, Bonvs, Et
Ivstvs, In Mvndo Administrando, Sit Devs, Monstrantibvs**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1647

§. 10. Cæcitas oculorum, manuum dexteritate compensata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51168](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-51168)

hastilia eiaculari, & alia multa mira dexteritate, & ita certò, longa consuetudine, quæ velut in artem transferat, didicerat, ut à proposito scopo raro, aut nunquam aberrare solitus sit. Multis hæc annis antè in lucem sunt edita, quām ego suprà à me descriptum subtilem truncum, viderem, vt proinde idem esse non potuerit. Quare in pluribus natura ostendit, se, quod in uno aufert, in alio reddere, ac proinde non nouercam, sed matrem agere.

§. X.

Cacitas oculorum manuum dexteritate compensata.

Quanquam in nullo sensu est hæc mater mirabilior, quām qui solet esse mortali bus charissimus, hoc est in sensu oculorum. Fuit Anno Christi 1612. Ingolstadij, iuuenis arcularius, qui à natura quidem lumen vtrumque acceperat, sed postea, vt opifices isti solent, die quodam festo ac vacuo, temporis fallendi gratia, fistulam æneam expoliebat, parabatq; futuro certamini iaculatorum, qui metam pariter & præmium posuerant. Ibi, dum nitratum puluerem incautiùs tractat, incensus ille inopinato simul ac miserando casu

casu , cum impetu exiliit , iuuenemque
repente vtrumq; exoculauit. Oculis orbus
in hospitale domum receptus est , in qua
noluit otium agitare. Primum igitur ipse ,
vt in media senum vetularumq; turba se-
cretus habitaret , sibi lectum , & exiguum
iuxta locum tabulis circummæniuit. Ne-
que alium arcularium adhibuit ad eam ar-
chitecturam. Ipse sibi canterium cæcus
exasciabat ; ipse asseres , ad circini mensu-
ram , ferræ lamina secabat ; ipse sectos af-
feres runcina dolabat , lauigabat ; polie-
bat ; ipse glutino ferruminabat ; itaq; con-
claue totū concinnabat , vt putares , Dæ-
dalum ipsum suam ibi operam impendisse.
Eo thalamo in hunc modum disposito eti-
am ornatum addebat. Quamuis enim cæ-
cus nullū de coloribus ferre iudicium pos-
set , tamen vndique imagines ad parietem
affigebat , de vita & morte Christi serua-
toris , quas omnes poterat ijs , qui eum vi-
sitabant , ordine demonstrare , & verò eti-
am sigillatim exponere. Quod faciebat ,
vt alijs quoque ingereret cogitationes san-
ctas , quibus ipse quotidie (mente effigies
illas circumiens ,) Christum patientem si-
bi depingebat. Neque cogitando tantum
postea

postea tempus triuit, sed ne artis suæ obliuisceretur, quod visus negabat, à tactu exegit. Itaque quæ olim oculis hauserat, memori mente tenens, etiam amissō oculorum usui, conatus est manibus effigiare. Multa proinde variaq; fecit, venitq; breui ad eam artis perfectionem, vt eum etiam oculati non possent imitando superare. Tam accuratè digitis mensuras, distantias, proportiones, figurasy; omnes palpare nouerat, vt duo minutiora molendina (quæ piperi molendo idonea essent) cum scalis, cum orca, cum rotis, cum radijs, cum dentibus & axibus, cum omnibus denique rebus perfectissimo molendino necessarijs, ad amissim, atque tam exactè cultro exsculpere architectarique nosset, quam ullus Vitruvius docere. Vnum ego horum molendinorum ipse vidi, quod mihi architecton, vti & alia, demonstrauit; alterum dicebat, Monachium, ad res Principis raras & artificiosas, in pinacothecam, translatum esse. Cæterū ita pius erat hic cæcus, vt clausæ duntaxat, quā mors intraret, fenestræ, vitijsq; obstructū iter, non autem ingenij artisq; exercenda facultas ademta illi videretur.

§. XI.